Tâm Lý Học Phật Giáo (1)

Kalama tri ân đh ldmhang ghi chép.

[13/3/2026 - 1:10:00 - ldmhang]
Nói đến một chúng sinh là ta buộc phải nói về đời sống tâm lý và sinh học của họ. Sau đây là phần trình bày khái quát về cái gọi là Tâm pháp của chúng sinh - hay đời sống tâm lý của mỗi cá nhân.
Như ta đều biết, cứ mỗi lần một thiện tâm (tâm có 25 đi cùng) hay một ác tâm (có 14 đi cùng) xuất hiện, thì ngay khi ấy, ta kín đáo tạo ra 2 thứ quả báo cho kiếp sau. Đó là quả tái sinh (tâm đầu thai vào một cảnh giới nào đó, khổ hay vui) và quả bình sinh (là các tâm quả báo, trải dài suốt kiếp sống của chúng ta để mỗi người sống vui hay khổ).
Khi ta từ trần, một tâm đầu thai sẽ xuất hiện để đưa ta vào một cảnh giới nào đó, trong một chủng loại nào đó. Ngay sau giây phút đầu thai của kiếp sống ấy, tâm đầu thai ấy (patisandhi citta) sẽ lập tức thành ra một thứ tâm khác tạm gọi là tâm nền (từ chuyên môn gọi là bhavanga citta) kéo dài suốt đời sống mấy mươi năm của một người. Tâm đầu thai của mỗi kiếp sống chính là quả tục sinh, tâm nền, và các tâm cùng nhóm với nó, được gọi là tâm quả bình sinh.
Dòng tâm nền vừa nói trên đây trải dài suốt kiếp sống, không có nó ta lập tức trở thành một xác chết. Nên chữ bhavanga còn được dịch là tâm hộ kiếp. Dòng tâm hộ kiếp ấy thỉnh thoảng bị gián đoạn khi 6 căn của ta ghi nhận một ngoại trần nào đó. Một khi trong suốt một thời gian dài từ 5-10 phút cho đến nhiều giờ đồng hồ mà không có ngoại trần nào được ghi nhận, chỉ toàn là tâm hộ kiếp, thì ta gọi đó là một giấc ngủ dài hay ngắn bất định.
Đối với một người tỉnh táo, thì thông thường dòng tâm hộ kiếp này có thể chỉ kéo dài trong vài giây, vài phút, hoặc 1-2 giờ đồng hồ, thì nó cũng phải bị gián đoạn khi tâm nhãn thức xuất hiện để ta nhìn thấy một cái gì đó, nhĩ thức xuất hiện để ta nghe thấy một thứ gì đó… Hoặc có một đề tài trừu tượng nào đó xuất hiện trong nội tâm của chúng ta như các đối tượng mà 5 giác quan vật chất không thể nhận biết. Những chuỗi tâm xuất hiện đột xuất này được gọi là những dòng tâm khách quan có cấu trúc như sau: một loạt vài tâm quả bình sinh xuất hiện để ta ghi nhận trần cảnh và một loạt 7 tâm nhân xuất hiện để ta tạo nghiệp mới (thiện hay bất thiện), sau loạt 7 tâm nhân này thì các tâm quả bình sinh được tái hiện như cũ. 7 tâm nhân kia chỉ như là 7 viên sỏi được búng xuống một ao bèo mấy nghìn mét vuông trong thời gian ngắn hơn một nháy mắt.
Như vậy, ta thấy rằng đời sống tâm lý của một chúng sinh trước sau chỉ gồm 2 thứ tâm: tâm nhân và tâm quả. Tâm nhân chỉ chiếm một ít thời gian, chưa được một phần tỷ so với tâm quả của mỗi kiếp sống. Tuy ít như vậy, nhưng số lượng tâm nhân trong mỗi kiếp sống hoàn toàn có đủ để tạo ra nhiều ngàn tỉ (trillions) tâm đầu thai cho vô lượng kiếp sau. Vì theo A-tỳ-đàm, trong thời gian 1 phút tâm sanh diệt hàng triệu sát-na, tức có đủ thời gian cho rất nhiều tâm nhân (14 và 25). Mỗi tâm nhân tạo ra ít nhất 1 tâm đầu thai. Đây là lý do trong một bài kinh, Đức Phật đã dạy, thà là ngủ nhiều còn tốt hơn tỉnh táo mà sống với tâm bất thiện. Đương nhiên, đó là cách nói ví von ẩn dụ. Đức Thế Tôn không hề muốn chúng ta làm một con gấu koala. Ngài tuyệt đối mong đợi chúng ta có một đời sống tỉnh thức với toàn là con số 25.
Chúng ta đọc lại những gì vừa viết để biết thêm rằng, ngay vị trí của các chuỗi tâm khách quan chính là chỗ xuất hiện của quy trình tâm pháp lúc ta làm các tội lỗi hay chứng thiền đắc đạo.
[26:40 - 28:20]… Để dễ hình dung quy trình tâm pháp trên đây, ngài Anuruddha có cho ta một hình ảnh minh họa như sau: Một người đàn ông đang nằm ngủ say dưới gốc cây xoài thì có một cơn gió mạnh thổi đến, làm rụng xuống một trái xoài chín ngay cạnh chỗ ông ta đang nằm. Người đàn ông choàng thức giấc, nhìn quanh, và thấy được trái xoài, bèn lột vỏ thưởng thức nó. Trái xoài có thể rất chua hoặc rất ngọt, thậm chí có thể là trái xoài hư. Người đàn ông đã ăn trái xoài ấy với tâm trạng thích thú hay khó chịu, rồi ngay sau đó nằm xuống ngủ tiếp. Giấc ngủ lúc đầu của người đàn ông tượng trưng cho chuỗi tâm nền và các trần cảnh thỉnh thoảng xuất hiện trong đời sống của chúng ta được tạm hiểu như trái xoài vừa rụng kia. Sự thích thú hay bực mình của người đàn ông lúc ăn xoài được ẩn dụ cho các tâm thiện hay bất thiện xuất hiện trong lúc ta nhận biết trần cảnh. Ngay sau khi ăn xong, người đàn ông nằm xuống ngủ lại, hình ảnh này cũng giống như sau loạt 7 tâm thiện hoặc ác, tâm nền sẽ tái hiện như cũ.

[34:20 - 35:40]… Các tâm ghi nhận trần cảnh đương nhiên phải là tâm quả, chúng được gọi là tâm quả bình sinh, xuất hiện để ta nhận biết 6 trần như ý hay bất toại. Còn việc ta đón nhận các trần cảnh ấy bằng tâm lành hay tâm ác thì tùy thuộc vào 3 điều kiện: tiền nghiệp, khuynh hướng tâm lý và môi trường sống.
Nói vậy có nghĩa là đời sống tâm lý của chúng ta chủ yếu là quả báo của thiện ác quá khứ, và phản ứng tâm lý của ta trước những quả báo ấy chính là nhân mới cho quả báo đời sau (cho vô lượng kiếp sau). Cứ theo cách này mà dòng luân hồi được tái hiện từ vô thủy tới nay.
[39:00 - 46:40]… Khi ta tạo một nghiệp ác hay thiện thì đồng thời ta cũng kín đáo tạo ít nhất 1 tâm đầu thai và một chùm quả bình sinh. Khi ta tắt hơi thì quả tái sinh... - không hẳn của kiếp này mà có thể được tạo ra bởi một thiện ác trong quá khứ cách ta tới hàng triệu kiếp. Thiện ác kiếp này chưa chắc cho quả kiếp tới, vì có 4 trường hợp cho quả: 1 là hiện nghiệp (nghiệp thiện ác cho quả ngay đời này: làm xong bị liền trước mắt, làm sáng chiều bị, làm nay mai bị, làm tuần này tuần sau bị, làm tháng này tháng sau bị, làm năm nay năm tới hay nhiều năm tới bị, làm lúc trẻ lúc già bị,... nói chung nhân - quả tiếp nối trong kiếp sống), 2 là sanh báo nghiệp (cho quả tiếp nối ngay sau kiếp sống này), hậu báo nghiệp (cho quả từ đời thứ 2 trở đi cho đến vô tận), thứ 4 là vô hiệu nghiệp (có 2 trường hợp: 1 là bị lấn lấn cho tới lúc quá hạn cho quả; 2 là không có cơ hội xuất hiện, thí dụ tôi đắc sơ thiền thì trên nguyên tắc kiếp này chết tôi phải sanh về cõi sơ thiền, nhưng trước khi chết cái sơ thiền bị hoại, hoặc tôi đắc sơ xong tôi đắc nhị thiền, thì khi chết tôi phải sanh về cõi tương ứng lúc đó, quả sơ thiền kia coi như bỏ; trường hợp 3 tôi tạo đủ thứ nghiệp nhưng tôi chứng la hán rồi tôi niết bàn, coi như xong).
[49:50 - 56:40]… Như vậy, trong kiếp sống này chúng ta tạo có thể 4 loại nghiệp, có khi chỉ 3 hoặc 2 thôi. Một là hiện nghiệp - rất là hiếm dầu đó là hiện nghiệp thiện hay ác, bởi vì ác là ác dữ dội, thiện là thiện dữ dội mới cho hiện nghiệp. Mà ở đây các vị hiểu chữ dữ dội là gì không? Có 3 lý do được xem là hiện nghiệp, một là đối tượng tạo nghiệp phải là cá nhân đức độ hoặc tập thể đông đảo; thứ hai, tâm lực lúc đó phải thật mãnh liệt, một sự cố ý thật triệt để, tức là một tâm thiện thiết tha da diết hoặc một tâm ác cực kì lạnh lùng đi kèm với đối tượng kia; cái thứ ba là hệ quả hoặc hậu quả của nghiệp ấy, hậu quả là quả trực tiếp directly, còn hệ quả là nó chỉ liên đới thôi. Thí dụ, bây giờ cái ý của tui là tui bỏ thuốc độc giết cái ông sư này ổng chết, tui ghét ông sư này lắm, mà ông đó là A-la-hán, cá nhân đức độ là có rồi, cộng với cái tâm tui lúc đó cũng rất là ác, nhưng mà vị đó không có ăn, hoặc chỉ húp có 1 muỗng thấy kì kì rồi phun ra chỉ bị chóng mặt thôi thì nó thiếu cái thứ ba. Còn nếu vị đó không biết, mà vị đó ăn hết, ăn đủ để mà chết thì tui ăn cho hết các vị có hiểu không? Cố ý nhưng mà không thành, hoặc tui cố ý cúng dường cho ngài cái gì đó nhưng mà ngài không biết ngài đi mất tiêu, tui về nấu sâm nấu yến lên để trước phòng ngài để sáng ghi tờ giấy "thưa ngài, xin ngài dùng món cái tô này trước khi ra đi..." ai ngờ bữa khuya ngài đi mất tiêu rồi. Thì ngài là đối tượng khả kính đúng không? Cái tâm lành của tui cũng dữ dội lắm, tui cũng đạp tuyết dầm sương leo núi trèo non lên cúng dường nhưng mà tui đem lên 4 giờ mà ngài đã đi hồi 3 giờ… thì cái phước đó cũng không có ghê gớm. Thiện hay bất thiện thì đều phải có 3 cái này, một là đối tượng phải là cá nhân khả kính hoặc tập thể đông đúc, hai là tâm thiện ác lúc đó phải cực kì mãnh liệt, thứ ba hệ quả hậu quả của việc đó cũng làm nên cái chuyện là hiện nghiệp hay không. Cho nên cái chuyện bà con thiện ác ngay lúc này chưa chắc là bà con cầm bà con đem theo. Thí dụ, như thiền sư Goenka, thiền sư Ajahn Chah, thiền sư Ajahn Naeb… nếu 3 vị này không phải là thánh, thì mình rất khó nói rằng 3 vị này bây giờ siêu hay đọa. Chứ còn mình theo thói quen là bây giờ ngài đã an nhiên thị tịch, rồi cái gì chích lý quy tây... xin các ngài từ bi họ tái nhập Ta Bà tế độ chúng sanh. Rồi biết bây giờ ngài đang ở đâu không? Là một con chồn trong núi á, dòng luân hồi mà biết được khiếp lắm. Thời đức Phật Thích Ca Mâu Ni, trong rừng sâu Ấn Độ có một cái đầm lớn lắm, mà trong đó có một cái con cá sấu lớn lắm, nó lớn đến mức mà có thể giết bò giết trâu được, nó to lắm. Thì trong kinh nói rằng nó là một cái người cư sĩ thời đức Phật Ca Diếp, bỏ ra mấy chục năm tu thiền Tứ Niệm Xứ mà không có kết quả. Nhưng mà cái này mới nguy hiểm nè, do không học giáo lý, thiếu ba-la-mật, nên chỉ tu tập Tứ Niệm Xứ theo cái hiểu cá nhân, theo hướng dẫn sơ sài của sư phụ, cuối cùng không được kết quả gì hết, tức giận, cho rằng mình đã hoài phí thời gian bèn bất mãn tiếc nuối với pháp môn đó. Chẳng những vậy còn đi tuyên truyền nữa, hễ ai tu thiền là bài xích biếm nhẽ.

Nghiệp đó làm cái vị đó trở thành một con cá sấu trong rừng, rất là dễ sợ. Mà trong khi nếu chỉ quay phim chụp hình thì cái vị cư sĩ đó cực kì khả kính. Nhiều và nhiều lắm quý vị, rất là nhiều. Hoặc là trong thời đức Phật Ca Diếp có 2 vị trưởng lão, kinh điển uyên thâm, giới luật trong sạch, uy tín ngất trời, mà chỉ vì một vị ma tăng đem lễ vật tới mua chuộc để được bênh vực trong cái cuộc mâu thuẫn với một vị chân tăng. Thế là… bị mua chuộc là sao? Nó đem sâm với yến, cho mỗi ông cái Rolex, vậy đó có nhiêu đó à, tới hồi đem ra xử hai ông đó lại bênh cái ông sai. Thì cái ông mà đúng ổng khóc, ổng nói một câu đi vào tâm khảm hai sư phụ này. Ổng nói hôm nay nè, đức Thế Tôn mới thật sự là niết bàn. Bởi vì đức Thế Tôn niết bàn lần thứ nhất là ngài không còn có mặt trên đời này nhưng mà giáo pháp vẫn còn, nhưng mà hôm nay nè, hai vị tôn túc được xem là rường cột của tăng-già, long tượng của tứ chúng, mà chỉ vì một ít lợi lộc mà phủ nhận giáo pháp, chọn cái ác, bỏ cái đúng, hôm nay Thế Tôn đúng là tịch diệt lần 2. Đảnh lễ hai vị xong vị sư trẻ ra đi, và không ai biết vị đó đi về đâu. Sau khi ông sư trẻ đó ra đi thì hai ông lớn nhìn nhau, hình như có gì sai sai… Coi như hai vị gọi là ray rứt suốt một đời, tới lúc lâm chung đạo hạnh ngất trời không đủ lôi hai vị này lên trời. Mà vì tu quá dữ dội cho nên hai vị đó không có đọa được, nhưng mà cũng không lên cao được, bèn làm hai vị đại lực quỷ vương, coi như hai cái con dạ xoa to đùng ở trên núi Himalaya. Cứ mỗi nửa tháng trăng về, hai vị này bèn gặp nhau trên núi và khóc. Khóc chúng ta một đời công phu mà chỉ vì hai cái hộp yến hộp sâm mà không biết sâm thiệt giả, sâm Tàu hay sâm ta mà coi như là bị đọa xuống đây. Cho nên là ray rứt suốt một thời kì mà tiếng Pali gọi là [...] - khoảng giữa hai đời Phật. Đến đời Phật Thích Ca Mâu Ni ra đời thì hai vị lập tức đến nghe pháp và bèn chứng Sơ quả. Sau khi chứng xong rồi thì mới là yên tâm đó. Một vị tên là Hemavhanta, một vị tên là Sattakura. Cho nên tu hành mà nhiều khi bị vướng một cái gì đó chút xíu gọi là nội kết, mắc míu một chút nào đó, lên không nổi. Chứ đừng có tưởng là một đời học pháp rồi ngồi thiền lơ tơ mơ rồi chết sanh thiên... cái đó kiếp sau đi, nha. Tội ác trùng trùng nợ sấu một núi, kiếm được ngày có 5 đô la mà đòi mua nhà Thụy Sĩ, còn khuya. Kéo lủng 15 cái thẻ, bây giờ đi cày như con trâu kìa. 15 cái thẻ lủng vô đây đòi mua nhà Beatenberg, mua hông nổi, nợ xấu nhiều quá, bad credit.

Cho nên chiều nay chúng ta học không có giải lao, bởi vì bài hơi nhức đầu, xong cái phần tâm pháp này tôi ôn thêm lần nữa. Khi ta có một khoảnh khắc thiện ác thì thiện ác ấy tạo ra 2 thứ quả đó là quả tái sinh và quả bình sinh, khi ta cận tử thì quả tái sinh của một kiếp sống nào đó, maybe là của một kiếp này hoặc của một kiếp xưa không định được, bèn xuất hiện để đưa ta vào cảnh giới đó gọi là quả tái sinh. Sau giây phút khoảnh khắc tái sinh ấy thì cái tâm tái sinh kia thành ra một tâm nền, lúc ấy nó trở thành ra là quả bình sinh. Và cái tâm nền ấy nó cứ liên tục xuất hiện và thỉnh thoảng nó bị gián đoạn. Các vị sẽ hỏi tôi là thỉnh thoảng nó là bao lâu thì tôi phải nói là "up to you". Thí dụ như một đứa bé mà nó mới có 1 tuổi thì một ngày nó ngủ từ 15 cho tới 18 tiếng, thì lúc đó tâm nền gần như dày đặc. Nhưng mà khi nó càng lớn lên thì cái tâm nền bị gián đoạn liên tục, và đương nhiên bị gián đoạn bởi 14 nhiều hơn là 25. Còn nếu mình chánh niệm liên tục thì dầu cái hữu phần nó bị gián đoạn thì nó cũng gián đoạn bằng 25. Như vậy thì toàn bộ đời sống của mình chỉ là nhân với quả, quả làm nền để cho nhân nó mọc trên đó, mà tùy thuộc vào tiền nghiệp, tâm lý và môi trường sống mà trên cái nền của quả ấy cái nào nhiều. Trên cái nền đó chúng ta lại tiếp tục tạo cái nhân mới để mà gầy dựng tạo ra hàng triệu tỉ cái kiếp tái sanh về sau. Nhưng mà phải nhớ thế này, cái điều đó không phải là bất di bất dịch bởi vì nghiệp có trường hợp bị lấn. Thí dụ như cái kiếp đó lẽ ra mình phải bị đọa nhưng mà vì có cái thiện nghiệp khác nó mạnh hơn cái nó lấn. Đó là một chuyện, chuyện thứ hai, cái nghiệp tái sinh chưa có đủ để làm nên một kiếp sống, nó còn có nghiệp bình sinh nữa. Có nghĩa là mình có visa vào Mỹ nhưng mà mình không có kiến thức, không có bằng cấp, không có chuyên môn, không thân nhân, không tiền mặt thì vào Mỹ nó cũng khó. Thì ở đây cũng vậy, nhiều khi mình chỉ có cái tâm đầu thai vào thân người, thân thú nhưng mà mình thiếu cái nghiệp bình sinh, cho nên vào trong đó cũng chỉ có khổ thôi. Trong khi cũng làm chó mà có chó nhà giàu chó nhà nghèo, cho Âu Mỹ với chó châu Á. Chó mà gặp chó VN với chó Hàn Quốc là coi như xong, các vị biết chó Hàn Quốc không? Bên đó ăn thịt chó dữ dội, chứ còn bên Âu Mỹ thì ăn thịt chó nó kì lắm, nên làm chó cũng phải lựa...

Tâm nền như ao bèo, còn tâm thiện ác chỉ là những viên sỏi thỉnh thoảng bị ném vô đó. Nhưng mà có điều, vì khoảng thời gian mà mấy viên sỏi này được ném rất là ngắn cho nên một giờ đồng hồ mình ném không biết là bao nhiêu thúng sỏi. Chớ đừng có nghe một đứa là tâm nền một đứa là 7

viên là có lý, một giờ đồng hồ mình ném trung bình 18 thúng. Thì quý vị tưởng tượng 18 thúng là bao nhiêu lần 7. Mà 18 thúng đó toàn là 14 không thôi, các vị nghĩ một ngày như vậy các vị gieo duyên sa đọa được bao nhiêu kiếp? Các vị hiểu chưa, bây giờ học cái đó mới thấy đời là biển khổ. Tôi muốn truyền cho các vị rất nhiều kiến thức, để mình nghe nói biển khổ là sao, tại sao đời là biển khổ, rồi nghe nói tâm lý chúng sanh nó được cấu tạo ra làm sao...
[15/03/2026 - 05:25 - thuongthoicogidau]
Tâm lý học Phật giáo
Nói đến một chúng sinh là ta buộc phải nói về đời sống sinh học và tâm lý của họ. Sau đây là phần trình bài khái quát về cái gọi là tâm pháp của chúng sinh hay đời sống tâm lý của mỗi cá nhân.
Như ta đều biết cứ mỗi lần một thiện tâm(có 25 đi cùng) hay một ác tâm (có 14 đi cùng) xuất hiện thì ngay khi ấy ta kín đáo tạo ra hai thứ quả báo cho kiếp sau. Đó là quả tái sinh (tâm đầu thai và một cảnh giới nào đó khổ hay vui) và quả bình sinh (là các tâm quả báo trải dài suốt kiếp sống của chúng ta để mỗi người sống vui hay khổ).
Khi ta từ trần một tâm đầu thai sẽ xuất hiện để đưa ta vào một cảnh giới nào đó , trong một chủng loại nào đó. Ngay sau giây phút đầu thai của kiếp sống mới, Tâm đầu thai ấy (Paṭisandhi-citta) sẽ lập tức thành ra một thứ tâm khác tạm gọi là tâm nền. Tâm nền , từ chuyên môn gọi là Bhavaṅga-citta, kéo dài suốt đời sống mấy chục năm mấy mươi năm của một người. Tâm đầu thai của mỗi kiếp sống chính là quả tục sinh. Vậy tâm nền và các tâm cùng nhóm với nó được gọi là tâm quả bình sinh.
Dòng Tâm nền là vừa nói trên đây trải dài suốt kiếp sống, không có nó thì ta lập tức trở thành một xác chết. Nên chữ báo văn Bhavaṅga còn được dịch là tâm hộ kiếp. Dòng tâm hộ kiếp ấy thỉnh thoảng bị gián đoạn khi sáu căn của ta ghi nhận một ngoại trần nào đó. Một khi trong suốt một thời gian dài, từ 5 10 phút cho đến nhiều giờ đồng hồ, mà không có ngoại trần nào được ghi nhận, chỉ toàn là tâm hộ kiếp thì ta gọi đó là một giấc ngủ dài hay ngắn bất định.
Đối với một người tỉnh táo. Thì thông thường dòng tâm hộ kiếp này có thể chỉ kéo dài trong vài giây, vài phút hoặc 1,2 giờ đồng hồ thì nó cũng phải bị gián đoạn. Khi tâm nhãn thức xuất hiện để ta nhìn thấy một thứ gì đó, nhĩ thức xuất hiện để ta nghe được một thứ gì đó … hoặc có một đề tài trừu tượng nào đó xuất hiện trong nội tâm của chúng ta như các đối tượng mà năm giác quan vật chất không thể nhận biết. Những chuỗi tâm xuất hiện đột xuất này được gọi là những dòng tâm khách quan. Có cấu trúc như sau: Một loạt vài tâm quả bình sinh xuất hiện để ta ghi nhận trần cảnh. Và một loạt bảy tâm nhân xuất hiện để ta tạo nghiệp mới (thiện hay bất thiện). Sau loạt bảy tâm nhân này thì các tâm quả bình sinh được tái hiện như cũ. Bảy tâm nhân kia chỉ là bảy viên sỏi được búng xuống một ao bèo mấy nghìn mét vuông trong thời gian ngắn hơn một nháy mắt.
Tức là tôi chưa từng thấy ai mà dạy cái tâm pháp mà nó rõ mà nó sơ cơ như vậy.
Có nghĩa là cái cấu trúc tâm pháp như vậy có nghĩa là
Như vậy ta thấy rằng đời sống tâm lý của một chúng sinh trước sau chỉ gồm hai thứ tâm:
Tâm nhân
Tâm quả
Tâm nhân chỉ chiếm một ít thời gian, chưa được một phần tỷ so với tâm quả của mỗi kiếp sống. Tuy ít như vậy nhưng số lượng tâm nhân trong mỗi kiếp sống hoàn toàn có được đủ để tạo ra nhiều ngàn tỷ (trillion, mấy trăm triệu ngàn tỷ) tâm đầu thai cho vô lượng kiếp sau. Vì theo A Tỳ Đàm trong thời gian 1 phút tâm sanh diệt hàng triệu sát na, tức có đủ thời gian cho rất nhiều tâm nhân (14 hoặc 25). Mỗi tâm nhân tạo ra ít nhất một tâm đầu thai. Đây là lý do trong một bài kinh Đức Phật đã dạy thà là ngủ nhiều, còn tốt tốt hơn tỉnh táo mà sống với tâm bất thiện. Có bài kinh này không ta? Có Đương nhiên đó là cách nói ví von ẩn dụ. Đức Thế Tôn không hề muốn chúng ta là một con gấu Kaola. Ngài tuyệt đối mong đợi chúng ta một đời sống tỉnh thức toàn con số 25.
Chúng ta đọc lại những gì vừa viết để biết thêm rằng ngay vị trí của các chuỗi tâm khách quan chính là chỗ xuất hiện của quy trình tâm pháp. Lúc ta làm các tội lỗi hay chứng thiền đắc đạo.
Sau cái giây phút đầu thai thì cái tâm đầu thai đó trên nguyên tắc nó không phải là biến mà cái tâm đầu thai đó nó phải diệt đi và nó xuất hiện một loại tâm mà có cùng nguồn gốc với tâm đầu thai.
Nhưng mà vì cái lớp này lớp sơ cơ mà tôi nói vậy là quý vị mệt lắm nghe kịp không ta? Cho nên tôi mới chọn cái cách nói mà rất là dễ gây hiểu lầm nhưng mà tôi biết chắc quý vị không có đủ sức để

hiểu lầm quý vị chỉ đủ cái cái cái tài liệu để hình dung chứ dân học a tỳ đàm mà gọi là chuyên nghiệp thì họ nghe cái này họ khó chịu lắm tại vì nó rất là đại khái nhưng mà đủ để bà con hình dung tức là sau giây phút đầu thai thì cái tâm đầu thai đó nó biến thành một cái loại tâm nó có tên là tâm nền cái tâm này nó sẽ trải dài suốt 70 năm 90 năm đời sống của mình Nhưng mà trải dài đây đừng có tưởng là nó có một cái tâm mà nó già như vậy không có mà nó cứ sanh diệt không ngừng sanh diệt không ngừng sanh diệt không ngừng sanh diệt không ngừng mà có loại một, sanh diệt liên tục không ngừng và cứ thỉnh thoảng là bị gián đoạn tại sao là bởi vì mỗi lần mà có một cái gì để mình nhìn. có cái gì để mình nghe thì nó bèn gián đoạn để cho cái loạt tâm tôi nói nôm na có một loạt tâm nhân nó xuất hiện, hồi nãy tôi tính tôi cân nhắc tôi tính bỏ cái vụ tâm quả , tâm quả bình sinh luôn nhưng mà bỏ thì không được cho nên tôi ráng nhét vô. Để dễ hình dung quy trình tâm pháp vừa nói trên đây, ngài Anurudda có cho ta một hình ảnh minh họa như sau:
Một người đàn ông đang nằm ngủ say dưới gốc cây xoài, Thì có một cơn gió mạnh thổi đến làm rụng xuống một trái xoài chín ngay bên cạnh chỗ ông ta nằm. Người đàn ông choàng thức giấc nhìn quanh và thấy được trái xoài. Và thấy được trái xoài, lột vỏ thưởng thức nó. Trái xoài có thể rất chua hoặc rất ngọt, thậm chí có thể là trái xoài hư. Người đàn ông đã ăn trái xoài ấy với tâm trạng thích thú hay khó chịu rồi ngay sau đó nằm xuống ngủ tiếp. Giấc ngủ lúc đầu của người đàn ông tượng trưng cho chuỗi tâm nền và các trần cảnh thỉnh thoảng xuất hiện trong đời sống của chúng ta được tạm hiểu như trái xoài vừa rụng kia. Sự thích thú hay bực mình của người đàn ông lúc ăn xoài được ẩn dụ cho các tâm thiện hay bất thiện xuất hiện trong lúc ta nhận biết trần cảnh. Ngay sau khi ăn xong, người đàn ông nằm xuống ngủ lại thì hình ảnh này cũng giống như sau loạt bảy tâm thiện hoặc ác, tâm nền sẽ tái hiện như cũ.
Tức là bây giờ các vị có nhớ rằng tâm đầu thai là cái gì không? Là là do nghiệp quá khứ đúng không? Rồi cái tâm đó sau cái giây phút mà đầu thai thì nó bèn trở thành tâm nền.
Đúng chưa? Rồi cái tâm nền đó nó kéo dài lâu mau đâu có nói được. Miễn là có một cái gì để mình nhìn mình nghe mà nó xuất hiện thì cái tâm nền nó tạm ngưng để cho một loạt cái tâm nhân nó xuất hiện. Nói nôm na vậy đi. Nó xuất hiện để nó thiện hay là ác xong rồi tâm nền nó tái hiện. Mà tâm nền lại là tâm quả hay tâm nhân. Tâm quả
Nói chung là nguyên cái đời sống mình là toàn tâm quả không thỉnh thoảng cái tâm quả đó nó phải gián đoạn để nó nhường chỗ tâm nhân. Nói nôm na vậy đi nó nhường chỗ tâm nhân mà tâm nhân xuất hiện bằng một cách nào? Nó luôn luôn đi kèm với một cái trần cảnh nào đó.
Các tâm ghi nhận trần cảnh đương nhiên phải là tâm quả. Chúng được gọi là quả bình sinh, xuất hiện để ta nhận biết sáu trần như ý hay bất toại. Còn việc ta đón nhận các trần cảnh cảnh ấy bằng tâm lành hay tâm ác thì tùy thuộc vào ba điều kiện
Tiền nghiệp
Khuynh hướng tâm lý
Môi trường sống.
Nói vậy có nghĩa là đời sống Tâm lý của chúng ta chủ yếu là quả báo của thiện ác quá khứ và phản ứng tâm lý của ta trước những quả báo ấy chính là nhân mới cho vô lượng kiếp sau. Cứ vậy mà dòng luân hồi được tái hiện từ vô thủy đến nay cứ theo cách này.
Khi ta một nghiệp ác hay thiện thì lúc đó ta đã kín đáo tạo ra ít nhất là một tâm đầu thai và và một chùm. Đầu thai thì một nhưng mà quả bình sinh là một chùm Khi ta tắt hơi thì cái quả tái sinh không hẳn của kiếp này mà có thể là cái tâm đầu thai đó được tạo ra bởi một cái thiện ác nào đó trong quá khứ cách ta tới hàng triệu kiếp. Cái thiện ác kiếp này chưa chắc là nó sẽ cho quả kiếp tới.
Bởi vì các vị có biết có bốn trường hợp mà cho quả
Một là hiện nghiệp. Có nghĩa là những cái nghiệp thiện ác cho quả ngay đời này là sao ta? Làm xong là bị liền trước mắt. Làm sáng chiều bị, làm bữa nay mai bị, làm tuần này tuần sau bị, làm tháng này tháng sau bị, làm năm nay năm tới bị. Nhiều năm tới bị hoặc là làm đời trẻ trung niên bị, làm đời trẻ tuổi già bị. Làm trung niên thì tuổi già mới bị mới hưởng. Thì trường hợp đó gọi là hiện nghiệp. Nói chung là tất cả diễn ra trong kiếp sống này. Nhân và quả tiếp nối nhau ngay trong cái sống được gọi là hiện nghiệp.
Thứ hai nữa là sanh báo nghiệp. Sanh báo nghiệp là những cái nghiệp mà nó cho quả tiếp nối ngay sau kiếp sống này gọi là sanh báo.

Hậu báo nghiệp là những cái nghiệp thiện ác mà nó cho quả từ cái đời thứ hai trở đi cho đến vô tận. Và trường hợp thứ tư là vô hiệu nghiệp. Vô hiệu nghiệp gồm có nhiều trường hợp. một là nó cứ bị lấn cho đến lúc mà nó quá cái hạn cho quả thì nó bèn mất. Đó là trường hợp thứ nhất là bị lấn, lấn cho đến lúc quá hạn. Trường hợp đó trường hợp vô hiệu nghiệp. Thứ hai là nó không có cơ hội xuất hiện. Có những loại nghiệp đặc biệt không có cơ hội xuất hiện thì nó cũng trở thành vô hiệu nghiệp. Thí dụ như tôi đắc sơ thiền thì trên nguyên tắc cái kiếp này mà tôi chết thì tôi phải sanh về cõi sơ thiền. Nhưng trước khi tôi chết cái sơ thiền đó nó bị hoại tôi giữ không được. Thế là nó cái tâm sơ thiền mà tạo ra quả tái sanh cõi Phạm thiên coi như dẹp. Hoặc trường hợp nữa tôi đắc sơ thiền nhưng mà sau đó tôi lại đắc nhị thiền. Tôi đắc sơ xong tôi lại đắc nhị thì khi tôi chết tôi phải sanh về cái cõi nào nó tương ứng với cái tâm của tôi lúc đó chứ. Lúc đó tôi là nhị mà coi như cái quả sơ thiền kia coi như bỏ. Đó là hai Trường hợp thứ ba tôi tạo đủ thứ nghiệp nhưng mà tôi chứng la Hán rồi tôi niết bàn coi như xong. Đó như vậy thì trường hợp một là gì? Nó bị lấn riết rồi nó hết hạng. Trường hợp thứ hai là đó là một cái loại nghiệp đặc biệt không cho quả vào thời điểm đặc biệt thì coi như nó cũng mất luôn. Rồi thí dụ như mình thấy trong đời sống mình có cái đó không? Một là có những thứ ta không xài thì phải mất mấy chục năm sau mới mới thật sự là vô dụng. Có những thứ ta không xài nhưng phải mấy chục năm sau nó mới thật sự vô dụng. Nhưng có những thứ ta không xài chỉ trong vòng 1 2 giờ đồng hồ là nó vô dụng. Có không? Đó là vé xe. Như cái vé xe lửa đó. Còn có những món đồ mình không dùng tới nhưng mà phải tới mấy chục năm sau. Ví dụ như một món đồ bằng sắt. Vô hiệu nghiệp có nghĩa là gì ta? Nó có những loại nghiệp quá hạn cho quả bèn mất. Có những loại nghiệp cái thời gian mà hóa hạn rất ngắn. Trường hợp thứ ba là quịt nợ là khi chứng la hán rồi thì còn hạn hay hết hạn gì thì đều vẫy tay chào nhau bỏ lại hết. Có tất cả là bốn trường hợp.

Như vậy có nghĩa rằng thì là trong kiếp sống này chúng ta tạo có thể là bốn loại có bốn loại nghiệp có khi chỉ ba hoặc hai thôi. Đó là hiện nghiệp rất là hiếm. Dầu đó là hiện nghiệp thiện hay ác. Bởi vì ác phải ác dữ dội mà thiện phải thiện dữ dội thì nó mới cho hiện nghiệp. Mà ở đây các vị hiểu chữ dữ dội là cái gì? Không. Ba lý do tại được xem là hiện nghiệp.

Một là cái đối tượng đó phải là cá nhân đức độ hoặc tập thể đồng đông đảo. Cái đối tượng để mình tạo nghiệp dầu là ác hay thiện nhưng mà chuyện đầu tiên là phải cá nhân đức độ hoặc là một tập thể đông đông đảo.

Thứ hai cái tâm lực lúc đó phải cực kỳ mạnh. mãnh liệt, một sự cố ý triệt để. Có hiểu tâm lực mãnh liệt không ta? Tức là một cái tâm thiện mà phải nói là thiết tha gia diết còn không, nó là một cái tâm ác coi như là cực kỳ lạnh lùng đó, thiết tha mãnh liệt hoặc là cực kỳ lạnh lùng. Đấy thì cái tâm lực như vậy đó nó rồi cộng với cái đối tượng mà kia nữa.

Thứ ba là hệ quả hoặc hậu quả của nghiệp ấy. Hậu quả là quả trực tiếp directly. Còn cái hệ quả là nó chỉ liên đới thôi. Rồi thí dụ như là bây giờ tôi cái ý của tôi là tôi bỏ thuốc độc giết cái ông ông sư này ông chết. Tôi ghét ông sư này lắm. Mà ông đó là A La Hán. Nhưng có một điều cái vị đó lại là cái vị đức độ. Rồi cá nhân đức độ rồi cộng với cái tâm lúc tôi bỏ độc tôi rất là ác nhưng mà vị đó không có ăn hoặc là chỉ húp có một muỗng thấy kỳ kỳ phun ra rồi xong chỉ bị chóng mặt thôi , ta nó thiếu cái thứ ba còn nếu vị đó không biết mà vị đó ăn hết, ăn đủ để mà chết thì tôi ăn cho hết hiểu không. Cố ý nhưng mà nó không thành. Hoặc là tôi cố ý tôi cúng dường cho ngài một cái gì đó nhưng mà ngài không biết ngài lại đi mất tiêu. Tôi về nấu sâm nấu yến Rồi tôi để trước phòng ngài tôi có ghi tờ giấy là thưa ngài xin ngài dùng món cái tô này trước khi ra đi, ai ngờ buổi khuya ngài đi mất tiêu rồi hiểu không thì ngài là đối tượng khả kính đúng không rồi cái tâm lành của tôi cũng dữ dội đó tôi cũng đạp tuyết dầm sương leo núi trèo non lên cúng dường nhưng mà tôi đem lên 4 giờ mà ngài đi hồi ba giờ. Thì cái phước nó cũng không có ghê gớm

Thiện hay bất thiện đều phải có ba cái này một là đối tượng phải là cá nhân khả kính hoặc là một tập thể hoành tráng tập thể đông đúc. Hai là cái tâm thiện ác lúc đó phải cực kỳ mãnh liệt. Thứ ba hệ quả hậu quả của việc đó cũng làm nên cái chuyện là hiện nghiệp hay không. Cho nên cái chuyện mà bà con thiện ác ngay lúc này chưa chắc là bà con cầm bà con đem theo. Thí dụ như thiền sư Ajahn Cha, Ajahn Naeb nếu ba vị này không phải là thánh thì mình rất khó nói rằng ba vị đó bây giờ siêu hay đọa chứ còn mình theo thói quen là bây giờ là ngài đã an nhiên thị tịch rồi cái gì chích lý quy tây rồi một dép về tây xin các ngài từ bi họ tái nhập Ta bà để tế độ chúng sanh mà biết giờ

ngài đang ở đâu không là một con chồn trong núi dòng luân hồi khiếp lắm khiếp lắm Thời Đức Phật Thích Ca Mâu Ni trong rừng sâu của Ấn Độ có một cái đầm lớn lắm mà trong đó có một cái con cá sấu lớn lắm. Nó lớn đến mức mà có thể giết bò giết trâu được. To vậy đó. Thì trong kinh nói rằng nó là một cái người cư sĩ thời Đức Phật Ca Diếp bỏ ra mấy chục năm tu thiền tứ niệm xứ mà không có kết quả. Nhưng mà cái này mới nguy hiểm nè. Do không học giáo lý. Thiếu ba la mật. Không học giáo lý mà thiếu ba la mật. Cho nên chỉ tu tập tứ đường xứ mà theo cái hiểu cá nhân, theo cái hướng dẫn sơ xài của sư phụ. Cuối cùng không được kết quả gì hết. Tức giận cho rằng mình đã hoài phí thời gian bèn bất mãn tiếc núi với cái pháp môn đó. Rồi chẳng những vậy còn đi tuyên truyền nữa. Hiểu không? Thấy ai tu thiền là bài xích biếm nhẹ hiểu không ta? Hiểu không? Cái tội đó làm cho vị nó trở thành một con sấu to đùng giữa rừng. Rất là dễ sợ. Mà đôi khi đó nếu mà chỉ quay phim chụp hình thì vị cư sĩ đó cực kỳ khả kính nhiều và nhiều lắm quý vị. Rất là nhiều thời Đức Phật Ca Diếp có hai vị tỳ kheo trưởng lão, kinh điển uyên thâm, giới luật trong sạch uy tín ngất trời mà chỉ vì bị một cái vị ma tăng đem lễ Phật tới mua chuộc. Nhờ hai vị này bênh vật mình trong một cái cuộc gọi là mâu thuẫn với một vị chơn tăng. Thế là hai vị này bị mua chuộc là sao? Nó đem vô sâm với yến rồi nó cho ông cái Rolex vậy. Vậy đó có nhiêu đó hả? Rồi tới hồi mà đem ra xử thì mấy ông lại bênh cái ông sai. Thì cái ông mà đúng ổng khóc. Ổng nói một câu mà đi vào là tâm khảm của hai sư phụ này. Ổng nói hôm nay nè đức thế tôn mới thật sự là niết bàn. Hiểu không? Bởi vì đức thứ thế Độ niết bàn lần thứ nhất là ngài không có còn có mặt trên đời này nhưng mà giáo pháp vẫn còn. Nhưng mà hôm nay nè hai cái vị tôn túc được xem là rường cột của tăng già long tượng của tứ chúng mà chỉ vì một ít lợi lộc mà phủ nhận giáo pháp chọn cái ác bỏ cái đúng. Hôm nay thế tôn đúng là tịch diệt lần hai. Đảnh lễ hai vị xong vị sư trẻ ra đi và không ai biết vị đó về đâu. Cái vị mà đúng ấy , sau khi các ông sư trẻ đi rồi thì hai ông lớn nhìn nhau hình như có gì sai sai. Coi coi như hai vị gọi là rây rứt rây rứt suốt một đời tới lúc lâm chung cái đạo hạnh ngất trời không đủ lôi hai vị này lên trời. Mà vì tu quá dữ dội cho nên hai vị không có đọa được. Không đọa được nhưng mà cũng không có lên cao được. Bèn làm hai cái vị gọi là đại lực quỷ vương kim cang thuần chùy coi như hai dạ xoa to đùng ở trên núi Himalaya cứ mỗi nửa tháng trăng về là hai vị này bèn gặp nhau trên núi và khóc khóc rằng chúng ta một đời công phu mà chỉ vì mấy cái hộp yến hộp sâm mà coi như là bị đọa xuống đây cho nên là rây rứt suốt một cái thời kỳ mà tiếng Pali gọi là puthan taraka đó tức là khoảng giữa hai Cái đời Phật đến đời Phật Thích Ca Mâu Ni ra đời đó thì hai vị lập tức đến nghe pháp mà bèn bèn nữa bèn chứng sơ quả thì sau khi chứng xong rồi đó thì mới là yên tâm đó. Một vị tên là Hê mới quan tá một vị tên là Sakir Satakir cho nên ý một đời tu hành mà nhiều khi bị vướng một cái gì đến chút xíu gọi là nội kết nó mắc miếu một chút nào đó lên không nổi chứ đừng có tưởng là một đời học pháp rồi ngồi thiền lơ tơ mơ rồi chết sanh thiên đó kiếp Sau đi nha tội ác trùng trùng nợ xấu một núi kiếm được ngày có 5 đô la mà đòi mua nhà Thụy Sĩ còn khuya kéo lủng 15 cái thẻ bây giờ về Mỹ đi cày với con trâu kìa 15 cái thẻ lủng qua đây rồi mua nhà Geneve mua không nổi nợ xấu nhiều quá bad credit

Khi ta có một khoảnh khắc thiện ác thì thiện ác ấy nó tạo ra hai thứ quả đó là quả tái sinh và quả bình sinh. Khi ta cận tử thì quả tái sinh của một kiếp sống nào đó maybe là kiếp này hoặc của một kiếp xưa không định được nó bèn xuất hiện để nó đưa ta vào một cảnh giới đó gọi là quả tái sinh. Sau giây phút khoảnh khắc tái sinh ấy thì cái tâm tái sinh kia nó thành ra một thứ tâm gọi là tâm nền. Lúc bấy giờ nó trở thành là quả bình và cái tâm nền ấy nó cứ liên tục xuất hiện hoài, thỉnh thoảng nó bị gián đoạn. Các vị sao hỏi tôi thỉnh thoảng là bao lâu thì tôi phải nói là up to you. Hiểu không? Thí dụ như một đứa bé mà nó mới có 1 tuổi thì một ngày nó ngủ từ 15 cho tới 18 tiếng. Hiểu không? Thì cái lúc đó tâm nền gần như là dày đặc, hiểu không? Nhưng mà khi nó càng lớn lên á thì cái tâm nền nó bị gián đoạn liên tục.

Khi lớn lên tâm nền giác bị gián đoạn liên tục và đương nhiên bị gián đoạn bởi 14 là 25. Còn nếu mình chánh niệm liên tục thì dầu cho cái hữu phần nó có bị gián đoạn thì nó cũng gián đoạn bằng 25. Hiểu không? nói cho dễ hiểu. Như vậy thì toàn bộ đời sống của mình chỉ là nhân với quả. Quả làm nền để cho nhân nó mọc trên đó mà tùy thuộc vào cái tiền nghiệp tâm lý và môi trường sống. Mà trên cái nền của quả ấy cái nào nhiều hiểu không? Trên cái nền đó chúng ta tiếp tục tạo cái nhân mới để mà gầy dựng để tạo ra hàng triệu hàng triệu tỷ cái kiếp tới sanh về sau. Nhưng mà phải nhớ thế này, cái điều đó không phải là bất dĩ bất dịch bởi vì nghiệp nó có trường hợp bị lấn. Thí dụ như

cái kiếp đó lẽ ra mình phải bị đọa nhưng mà có thiện nghiệp khác nó mạnh hơn lấn xong chưa? Đó là một chuyện. Chuyện thứ hai nữa đó là cái cái nghiệp tái sinh không nó chưa đủ để làm nên kiếp sống đâu. Nó còn có nghiệp bình sinh nữa. Có nghĩa là mình có visa vào Mỹ nhưng mà mình không có kiến thức, không có bằng cấp, không có chuyên môn. Không có thân nhân, không có tiền mặt thì vào Mỹ nó cũng khó. Thì ở đây cũng vậy, có nhiều khi mình chỉ có cái tâm đầu thai vào thân người, thân thú nhưng mà thiếu cái nghiệp bình sinh. Cho nên vào trong đó chỉ có khổ thôi. Trong khi cũng làm chó mà có chó nhà giàu, Chó nhà nghèo rồi chó gì nữa? Chó Âu Mỹ với chó châu Á. Chó mà gặp chó Việt Nam với chó Hàn Quốc là coi như xong. bên đó là nó ăn coi như ăn suốt mùa thu cách mạng. Ăn dữ dội chứ còn bên Âu Mỹ á thì ăn chó nó kỳ lắm. Cho nên làm chó cũng phải lựa.
Tức là cái tâm nền nó giống như ao bèo còn cái tâm thiện ác nó là chỉ là những viên sỏi thỉnh thoảng bị ném trong đó nhưng mà có một điều Vì cái khoảng thời gian mà để cho mấy cái viên sỏi này được ném nó rất là ngắn. Cho nên một giờ mình ném không biết là bao nhiêu thúng sỏi. Chứ đừng có nghe nói là đứa là tâm nền còn đứa là bảy viên. Có khi một giờ đồng hồ mình ném trung bình là 18 thúng. 18 thúng thì quý vị tưởng tượng 18 thúng thì bao nhiêu lần bậy mà 18 thúng nó toàn là 14 không mà. Quý vị nghĩ một ngày như vậy có việc các vị gieo duyên xa đọa được bao nhiêu kiếp đó bây giờ hiểu chưa? Bây giờ học cái đó mới thấy đời là biển khổ.
Muốn mượn cái cái lớp học này tôi truyền tôi gửi đến các vị rất là nhiều cái kiến thức chứ từ đây về sau là nghe nói biển khổ là mình biết biển khổ là cái gì tại sao là biển khổ rồi nghe nói tâm lý chúng sanh là nó được cấu tạo ra làm sao.

[11/06/2026 - 11:43 - thuanphap27]
Buổi 39. Tâm Lý Học Phật Giáo (1)
Thưa bà con chiều nay chúng ta chỉ còn có bốn bữa học nữa thôi.
Và tôi đành phải làm một chuyện rất là hồi hộp đó là hướng dẫn bà con hai vấn đề rất là phức tạp của Phật Pháp trong thời gian 1.5 giờ rồi 6 giờ đó mình học tiếp.
Mà đại chúng còn có 4 buổi nữa thôi.
Tâm Lý Học Phật Giáo
Nói đến một Chúng Sinh là ta buộc phải nói về đời sống tâm lý và sinh học của họ.
Sau đây là phần trình bày khái quát về cái gọi là Tâm Pháp của Chúng Sinh hay đời sống tâm lý của mỗi cá nhân.
Như ta đều biết cứ mỗi lần 1 Thiện Tâm (Tâm có 25 đi cùng) hay một Ác Tâm (Có 14 đi cùng) xuất hiện thì ngay khi ấy ta kín đáo tạo ra hai thứ Quả Báo cho kiếp sau.
Đó là
- Quả Tái Sinh (Tâm Đầu Thai vào một cảnh giới nào đó khổ hay vui)
- Quả Bình Sinh (là các Tâm Quả Báo trải dài suốt kiếp sống của chúng ta để mỗi người sống vui hay khổ).

Khi ta từ trần, một Tâm Đầu Thai sẽ xuất hiện để đưa ta vào một cảnh giới nào đó, trong một chủng loại nào đó.
Ngay sau giây phút đầu thai của kiếp sống mới, Tâm Đầu Thai ấy (Paṭisandhi-citta) sẽ lập tức thành ra một thứ tâm khác tạm gọi là Tâm Nền (từ chuyên môn gọi là Bhavaṅga-citta) kéo dài suốt đời sống mấy mươi năm của một người.
Tâm Đầu Thai của mỗi kiếp sống chính là Quả Tục Sinh, Tâm Nền và các tâm cùng nhóm với nó được gọi là Tâm Quả Bình Sinh.
Dòng Tâm Nền vừa nói trên đây trải dài suốt kiếp sống, không có nó thì ta lập tức trở thành một xác chết.
Nên chữ Bhavaṅga còn được dịch là Tâm Hộ Kiếp.
Dòng Tâm Hộ Kiếp ấy thỉnh thoảng bị gián đoạn khi Sáu Căn của ta ghi nhận một Ngoại Trần nào đó.
Một khi trong suốt một thời gian dài từ 5 - 10 phút cho đến nhiều giờ đồng hồ mà không có Ngoại Trần nào được ghi nhận, chỉ toàn là Tâm Hộ Kiếp thì ta gọi đó là một giấc ngủ dài hay ngắn bất định.

Đối với một người tỉnh táo thì thông thường dòng Tâm Hộ Kiếp này có thể chỉ kéo dài trong vài giây, vài phút hoặc 1 – 2 giờ đồng hồ thì nó cũng phải bị gián đoạn khi tâm Nhãn Thức xuất hiện để ta nhìn thấy một thứ gì đó, Nhĩ Thức xuất hiện để ta nghe được một thứ gì đó… hoặc có một đề tài trừu tượng nào đó xuất hiện trong nội tâm của chúng ta như các đối tượng mà năm giác quan vật chất không thể nhận biết.
Tôi đang chìm vô tôi coi Hữu Phần của tôi nó ra làm sao.
Những chuỗi tâm xuất hiện đột xuất này được gọi là những Dòng Tâm Khách Quan có cấu trúc như sau:
Một loạt vài Tâm Quả Bình Sinh xuất hiện để ta ghi nhận Trần Cảnh và một loạt bảy Tâm Nhân xuất hiện để ta Tạo Nghiệp mới (Thiện hay Bất Thiện)
Sau loạt bảy Tâm Nhân này thì các Tâm Quả Bình Sinh được tái hiện như cũ.
Bảy Tâm Nhân kia chỉ là bảy viên sỏi được búng xuống một ao bèo mấy nghìn mét vuông trong thời gian ngắn hơn một nháy mắt.
Tức là tui chưa từng thấy ai mà dạy Tâm Pháp mà nó rõ mà nó sơ cơ như vậy.
Và chính vì vậy cho nên lớp học nào tui cũng ráng lạy lục và cầu khẩn các dược sĩ có mặt để mà tiễn vong nếu mà các vị học không nổi. Chỉ chỗ tôi ngủ thôi.
Mà kỳ này mình có viện trợ thêm một bác sĩ nữa.
Chỗ tôi ngủ xong đo máu thấy chết lâm sàng mới là yên tâm.
Có nghĩa là cấu trúc Tâm Pháp như vậy có nghĩa là
Như vậy ta thấy rằng đời sống tâm lý của một Chúng Sinh trước sau chỉ gồm hai thứ tâm: Tâm Nhân và Tâm Quả.
Tâm Nhân chỉ chiếm một ít thời gian chưa được một phần tỷ so với Tâm Quả của mỗi kiếp sống.
Tuy ít như vậy nhưng số lượng Tâm Nhân trong mỗi kiếp sống hoàn toàn có đủ để tạo ra nhiều ngàn tỷ (Trillion) Tâm Đầu Thai cho Vô Lượng Kiếp sau.
Ngàn tỷ là trillion.
Để cho lớp yên tâm nhiều khi nó nghĩ là tui tường điệu.
Trillion nhiều ngàn tỷ. Nhiều ngày tỷ ở đây là mấy trăm triệu ngày tỷ.
Vì theo A Tỳ Đàm trong thời gian một phút tâm Sinh Diệt hàng triệu Sát Na hàng triệu Sát Na, tức có đủ thời gian cho rất nhiều Tâm Nhân (4 hoặc 25).
Mỗi Tâm Nhân tạo ra ít nhất một Tâm Đầu Thai.
Đây là lý do trong một bài kinh Đức Phật đã dạy thà là ngủ nhiều còn tốt hơn tỉnh táo mà sống với Tâm Bất Thiện.
Đương nhiên đó là cách nói ví von ẩn dụ.
Đức Thế Tôn không hề muốn chúng ta là một con gấu Koala.
Ngày tuyệt đối mong đợi chúng ta một đời sống Tỉnh Thức với toàn là con số 25
Chúng ta đọc lại những gì vừa viết để biết thêm rằng ngay vị trí của các Chuỗi Tâm Khách Quan chính là chỗ xuất hiện của Quy Trình Tâm Pháp lúc ta làm các tội lỗi hay Chứng Thiền Đắc Đạo.
Có nghĩa là trong đời sống của mình từ sau lúc mà mình đầu thai.
Sau giây phút đầu thai thì Tâm Đầu Thai đó. Tôi xin nói lại tôi nói rõ có ghi âm.
Sau giây phút đầu thai đó, trên nguyên tắc nó không phải là biến mà Tâm Đầu Thai đó nó phải diệt đi.
Và nó xuất hiện một loại tâm mà có cùng nguồn gốc với Tâm Đầu Thai.
Nhưng mà vì lớp này lớp sơ cơ mà tôi nói vậy là quý vị mệt lắm.
Cho nên tôi mới chọn cách nói mà rất là dễ gây hiểu lầm nhưng mà tôi biết chắc quý vị không có đủ sức để hiểu lầm.
Quý vị chỉ đủ tài liệu để hình dung, đủ để mà hình dung thôi.
Chứ dân học A Tỳ Đàm mà gọi là chuyên nghiệp thì họ nghe này họ khó chịu lắm tại vì nó rất là đại khái.
Nhưng mà đủ để bà con hình dung.
Tức là sau giây phút đầu thai thì Tâm Đầu Thai đó nó biến thành một loại tâm nó có tên là Tâm Nền.
Tâm Nền này nó sẽ trải dài suốt 70 năm, 90 năm đời sống của mình.

Nhưng mà trải dài ở đây đừng có tưởng là nó có một tâm mà nó già như vậy không có.
Mà nó cứ Sanh Diệt không ngừng, Sanh Diệt không ngừng, Sanh Diệt không ngừng, Sanh Diệt không ngừng.
Nó có một loại một à,
Nó Sanh Diệt liên tục không ngừng và cứ thỉnh thoảng thì bị gián đoạn tại sao?
Là tại vì mỗi lần mà có một gì để mình nhìn, có gì để mình nghe thì nó bèn gián đoạn.
Để cho loạt Tâm Nhân... tôi nói nôm na là có một loạt Tâm Nhân nó xuất hiện, đúng ra đán tuần tôi tính tôi cân nhắc tôi tính bỏ vụ Tâm Quả luôn, Tâm Quả Bình Sinh luôn.
Nhưng mà bỏ thì không được cho nên tôi ráng nhét vô.
Tức là.
Để dễ hình dung Quy Trình Tâm Pháp vừa nói trên đây, ngài Anuruddha có cho ta một hình ảnh minh họa như sau:
Một người đàn ông đang nằm ngủ say dưới gốc cây xoài thì có một cơn gió mạnh thổi đến làm rụng xuống một trái xoài chín ngay bên cạnh chỗ ông ta nằm.
Người đàn ông choàng thức giấc nhìn quanh và thấy được trái xoài bèn lột vỏ thưởng thức nó.
Trái xoài có thể rất chua hoặc rất ngọt, thậm chí có thể là trái xoài hư.
Người đàn ông đã ăn trái xoài ấy với tâm trạng thích thú hay khó chịu rồi ngay sau đó nằm xuống ngủ tiếp.
Giấc ngủ lúc đầu của người đàn ông tượng trưng cho Chuỗi Tâm Nền và các Trần Cảnh thỉnh thoảng xuất hiện trong đời sống của chúng ta được tạm hiểu như trái xoài vừa rụng kia.
Sự thích thú hay bực mình của người đàn ông lúc ăn xoài được ẩn dụ cho các tâm thiện hay bất thiện xuất hiện trong lúc ta nhận biết Trần Cảnh.
Ngay sau khi ăn xong, người đàn ông nằm xuống ngủ lại thì hình ảnh này cũng giống như sau loạt bảy tâm thiện hoặc ác, Tâm Nền sẽ tái hiện như cũ.
Các vị có biết là cũng phải có phước lành. Ngoài thông minh bẩm sinh nó phải có phước để khi nghe cái này có thể hình dung được.
Tâm Đầu Thai làm gì?
Là do Nghiệp Quá Khứ, Tâm đó sau giây phút mà đầu thai thì nó bèn trở thành Tâm Nền.
Tâm Nền đó nó kéo dài lâu mau đâu có nói được.
Miễn là có một gì để mình nhìn, mình nghe mà nó xuất hiện thì Tâm Nền nó tạm ngưng.
Để cho một loạt Tâm Nhân nó xuất hiện, nói nôm na vậy đi.
Nó xuất hiện nó để nó thiện hay là ác.
Xong rồi Tâm Nền nó tái hiện mà Tâm Nền lại là Tâm Quả hay Tâm Nhân?
Tâm Quả,
Nói chung là nguyên đời sống mình là toàn Tâm Quả không, cứ thỉnh thoảng Tâm Quả đó nó phải gián đoạn để nó nhường chỗ cho Tâm Nhân, ok nói nôm na vậy đi. Nó nhường chỗ cho Tâm Nhân.
Mà Tâm Nhân xuất hiện bằng cách nào?
Nó luôn luôn đi kèm với một Trần Cảnh nào đó, ví dụ những gì mình thấy mình nghe mà tâm mà ghi nhận Trần Cảnh rồi.
Các tâm ghi nhận Trần Cảnh đương nhiên phải là Tâm Quả chúng được gọi là Quả Bình Sinh.
Chúng được gọi là Tâm Quả Bình Sinh xuất hiện để ta nhận biết sáu trần như ý hay bất toại.
Còn việc ta đón nhận các Trần Cảnh ấy bằng tâm lành hay tâm ác thì tùy thuộc vào ba điều kiện:

- Tiền Nghiệp
- Khuynh Hướng Tâm Lý
- Môi Trường Sống.

Bây giờ đây là chỗ để mà mình hiểu tại sao ba cái đó nó quan trọng.
Nói vậy có nghĩa là đời sống tâm lý của chúng ta chủ yếu là Quả Báo của thiện ác quá khứ và phản ứng tâm lý của ta trước những Quả Báo ấy chính là nhân mới cho Quả Báo đời sau.
Khả năng kiếm tiền thì vô hạn mà khả năng học đạo thì hữu hạn.
Toàn là những người tốt nghiệp đại học.
Nhìn mà ghen tị và ngưỡng mộ.
Mà thấy gì học đạo thì chỉ có câm hờn.

Chính là nhân mới cho Vô Lượng Kiếp sau.
Đúng ra một người có huệ căn á là chỉ cần có câu đó thôi.
Đời sống tâm lý của chúng ta chủ yếu là Quả Báo của thiện ác quá khứ và phản ứng tâm lý của ta trước những Quả Báo ấy chính là nhân mới cho Vô Lượng Kiếp sau.
Cứ vậy mà dòng luân hồi được tái hiện từ vô thủy đến nay.
Cứ theo cách này.
Tôi thấy gật tôi mừng muốn chết luôn vậy đó.
Nó giống như mình mình hỏi marry me mà nó yes vậy đó. Dễ sợ thiệt nó mừng.
Đi dạy đạo riết cảm giác giống như đi cầu hôn vậy đó. Nó mừng dữ lắm.
Dạy hỏi hiểu gật nó mừng húm luôn vậy đó.
Nhưng mà người ta thì sao cầu hôn người ta có nhẫn cưới còn tôi phải có nhẫn nhục.
Cầu có nhẫn cưới còn cầu đám này tôi phải chơi tôi có nhẫn nhục.
Đi dạy học mà chơi chiêu nhẫn nhục.
Mừng quá bà con bà con hiểu.
Hiểu học tiếp, còn không dứt khoát sáng mai phải đi chơi.
Bởi vì trong những ngày cuối mà học không nổi mà ở lại nhà chỉ tốn tiền uổng tiền vé máy bay.
Còn nếu mà dạy ba sơ sài ba vụ mà bố thí rồi kêu giữ giới quy y không phải tôi chê mấy đề tài đó nhưng mà uổng chuyến bay?
Tại những đề tài đó là mình sẽ xen kẽ với những đề tài phức tạp.
Không có đề tài nào của kinh điển mà mình chê.
Nhưng mà những nào nó đơn giản thì mình sẽ xen kẽ vô để cho nó đỡ.
Thí dụ như bây giờ chè cháo thì mình không nên coi nó là bữa ăn chính mà mình là xen xen vô, xen vô.
Chứ tự nhiên F2 mời lên ăn cơm phát cho mỗi người một tô chè đậu xanh vậy đó thấy nó cũng đau.
Phải ăn tùm lum món lỡ cho tàu phớ vô, mặc dù ăn xong nó hơi có đau bụng chút.
Ê mà cái đó nấu hồi nào vậy?
3 giờ sáng.
Đủ để nó bị o bị thiu rồi.
Tàu phớ.
Tôi về Bắc tôi mới biết cái đó kêu tàu phớ đó.
Tàu hũ đường á.
Còn bạc hà nấu canh chua mà ngoài đó nó kêu là dọc mùng.
Con lợn nó có béo thì lòng nó mới ngon ngoài bắc.
Con heo nó có mập á thì lòng nó mới ngon.
Vui lắm.
Phật Như Lai kêu Phật Như Nai.
Rược Sư Lưu Ly Quang Phật.
Phật Như Nai đó đọc kinh ngoài đó là yếu ấn rồi chết luôn á.
Còn đám Đà Nẵng mà nó đọc Pali còn chết nữa.
Pali người ta đọc là Buddham, quy y á.
Buddham saranam gacchami mà ngoài Đà Nẵng đọc nè
Bút theng xó néng cho mấy.
Thót méng xó néng cho mấy.
Tôi muốn chết với đám Đà Nẵng.
Mà tôi nói lúc đó tôi còn trẻ người non dạ mà tôi ngồi tôi truyền giới mình đọc một đàng nó đọc một nẻo mà tôi nói tôi cắn răng muốn banh cái nướu.
Mà nó quất đâu có mỏng, nó quất khoảng 100 mạng vậy đó.
Nó hét cho mày nứt tường chùa.
Bút theng xó néng cho mấy, thóp méng xó néng cho mấy.
Đuối luôn.
Vô cùng xin lỗi bà con xứ Quảng ở đây nhưng mà phải nói thiệt bà con đọc tiếng Phạn kiểu đó em chịu thua.

Có một sư đoàn đi Nam được điều vào chiến trường Trường Sơn để thay thế cho đám mới vừa được bị xóa sổ trên chiến trường.
Thì đợt đó coi như sinh viên rồi trí thức rồi thậm chí tổng động viên là 16 hốt luôn.
Thì trong đó mấy đội quân Quang Dũng kêu là đội quân tóc dài á, tại vì lâu quá không có hớt.
Thì có một đồng chí bộ đội tân binh coi như tậu đâu được tông đơ tay á.
Đem vô thấy anh em tóc dài quá thì đồng chí mới trước hết là tự hớt.
Sau đó hớt theo ngạch trật của quân giai, thí dụ như là hớt đồng chí sư đoàn trưởng rồi trung đoàn trưởng rồi đồng chí chính ủy rồi ủy viên chính trị viên rồi mấy đồng chí rớt xuống từ từ từ từ anh nuôi rồi thủ kho tùm lum.
Thì nó hớt nó qua nhiều quá nó bị lụt.
Thì tới hớt tới thằng tân binh đó nó lụt quá rồi.
Thì thằng đó mới vô mà nhấp nhấp nó đâu có chịu đi.
Mà theo quân phong quân kỷ là đồng chí tân binh bèn đứng lên chập chân chào rụp.
Báo cáo đồng chí, cái nào hớt thì hớt cái nào nhổ thì nhổ chứ làm một lúc hai cái em chịu không nổi.
Trời ơi nó hớt cho mày tông đơ mà nó quất cho nguyên sư đoàn vậy á.
Mà chơi theo ngạch trật á, tướng trước rồi tá sau rồi mới tới úy, mới tới sĩ.
Trời nó đau dữ lắm luôn.
Tôi có lần tôi đang hớt mà nó cúp điện, trời ơi tôi nói nước mắt lưng tròng, khóc như mẹ chết, đau lắm luôn.
Huống chi là tông đơ mà nó nhấp tay. Chịu không nổi.
Tôi nói thiệt với quý vị, các vị có tin nãy giờ tôi dạy tôi đọc bài bằng Tâm Hữu Phần không.
Ai cũng hiểu, chỉ một người không hiểu.
Nãy có mình cô Diệu Tâm là cô biết tôi đang ngủ thôi.
Mà chính tôi, tôi thấy tôi nể tôi đọc bài trong giấc ngủ buồn ngủ dữ lắm luôn vậy đó. Hồi nãy tôi ngủ á. Dạ.
Cái đó là phải nói là dạy học riết nó nhuyễn luôn á.
Tức là nó đọc bằng trí nhớ tiền kiếp.
Cái này có thiệt nè, hồi xưa đó ở Mỹ có một, cách đây cũng lâu tôi đi học tôi lái xe, các vị có tin tôi ngủ lúc tôi lái không?
Nhưng mà nó nhanh lắm, nhanh lắm.
Có nhanh lắm, phải nói nhanh lắm mới đụng rồi.
Và tôi có ngủ ở đèn đỏ nữa.
Tại đêm thức khuya đó.
Mà cái đó nó ngon lắm.
Ở đây có ai có ngủ đèn đỏ chưa?
Nó ngon dữ lắm luôn.
Trên vũ trụ này ba thứ mà chăn êm nệm ấm rồi năm sao mười sao không có giấc ngủ nào mà nó ngon bằng ngủ đèn đỏ hết á.
Đã lắm, miếng nào ngon miếng đó, nó theo Bắc Kì là nó đắt sắc ra miếng.
Ngủ mà phải bóp kèn nó mới chạy.
Đã, ngủ đã.
Mà trên đời cái gì nó vụng trộm nnó đã lắm.
Cho nên á tôi xúi lớp học á là phải biết vụng trộm, phải biết ngoại tình.
Có nghĩa là khi mình sống ở trong cuộc đời cư sĩ đầy bụi trần á, thỉnh thoảng cũng ráng lén nghĩ về Phật Pháp.
Dầu chồng hay là vợ hoặc cha hoặc mẹ cấm đi chùa nhưng mà lòng vẫn không ngừng vụng trộm nghĩ về Phật Pháp.
Dầu ngồi trong xe với vợ với chồng nhưng mà khi nhìn cuốn kinh lòng cũng có một chút lan chạ.
Lan chạ
Tức là chuyến này tôi giao qua đây học toàn chuyện tầm bậy không.

Ngoại tình rồi lan chạ rồi đốt nhà cướp của giết người vượt ngục trời đất ơi sao tôi tưởng nghe tôi còn rùng mình.
Tôi không có nghĩ là con người của tôi nó dễ sợ như vậy.
Ok. Mất tiêu. Mất rồi.
Các Pháp Hữu Vi thật không bền vững.
Khi ta tạo một nghiệp ác hay thiện thì lúc đó ta đã kín đáo tạo ra ít nhất là một Tâm Đầu Thai và một chùm.
Đầu thai thì một nhưng mà Quả Tái Tục, Quả Bình Sinh là một chùm, Quả Bình Sinh.
Khi ta tắt hơi thì Quả Tái Sinh, nghe cho kỹ, không hẳn của kiếp này nha mà có thể là Tâm Đầu Thai đó được tạo ra bởi một thiện ác nào đó trong quá khứ, cách ta tới hàng triệu kiếp, thiện ác kiếp này chưa chắc, chưa chắc là nó sẽ cho quả kiếp tới.
Bởi vì các vị có biết có bốn trường hợp mà cho quả.
Một là Hiện Nghiệp.
Có nghĩa là những nghiệp thiện ác cho quả ngay đời nay.
Làm xong là bị liền trước mắt.
Làm sáng chiều bị, làm bữa nay mai bị, làm tuần này tuần sau bị, làm tháng này tháng sau bị, làm năm nay năm tới bị, nhiều năm tới bị, hoặc là làm hồi trẻ trung niên bị, làm hồi trẻ tuổi già bị, làm trung niên thì tuổi già mới bị mới hưởng thì trường hợp đó gọi là hiện...
Nói chung là tất cả diễn ra trong kiếp sống này.
Nhân và quả tiếp nối nhau ngay trong kiếp sống này được gọi là Hiện Nghiệp.
Thứ hai nữa là Sanh Báo Nghiệp.
Sanh Báo Nghiệp là những nghiệp mà nó cho quả tiếp nối ngay sau kiếp sống này gọi là Sanh Báo Nghiệp.
Còn Hậu Báo Nghiệp là những nghiệp thiện ác mà nó cho quả từ đời thứ hai trở đi cho đến vô tận.
Và trường hợp thứ tư là Vô Hiệu Nghiệp.
Vô Hiệu Nghiệp gồm có nhiều trường hợp.
Một là nó cứ bị lấn lấn lấn lấn lấn lấn cho đến lúc mà nó quá hạn cho quả thì nó bèn mất.
Đó là trường hợp thứ nhất là bị lấn. Lấn cho đến lúc quá hạn.
Trường hợp đó là trường hợp Vô Hiệu Nghiệp.
Thứ hai nữa là nó không có cơ hội xuất hiện, có những loại nghiệp đặc biệt không có cơ hội xuất hiện thì nó cũng trở thành Vô Hiệu Nghiệp.
Thí dụ như: Tôi đắc Sơ Thiền thì trên nguyên tắc kiếp này mà tôi chết thì tôi phải sanh về cõi Sơ Thiền.
Nhưng, trước khi tôi chết Sơ Thiền đó nó bị hoại nên tôi giữ không được.
Thế là tâm Sơ Thiền mà tạo ra quả tái sanh cõi Phạm Thiên coi như dẹp.
Hoặc trường hợp nữa tôi đắc Sơ Thiền nhưng mà sau đó tôi lại đắc Nhị Thiền.
Tôi đắc sơ xong tôi lại đắc nhị.
Thì khi tôi chết tôi phải sanh về cõi nào nó tương ứng với tâm của tôi lúc đó chứ, lúc đó tôi là nhị mà.
Coi như quả Sơ Thiền kia coi như bỏ.
Đó là hai.
Trường hợp thứ ba, tôi đạo đủ thứ nghiệp nhưng mà tôi chứng La Hán rồi tôi Niết Bàn coi như xong.
Như vậy thì trường hợp một là gì?
Nó bị lấn lấn riết nó hết hạn.
Trường hợp thứ hai làđó là một loại nghiệp đặc biệt, không cho quả vào thời điểm đặc biệt thì coi như nó cũng mất luôn.
Thí dụ như mình thấy trong đời sống mình có cái đó không?
Một là có những thứ ta không xài thì phải mất mấy chục năm sau mới thật sự là vô dụng.
Có những thứ ta không xài nhưng phải mấy chục năm sau nó mới thật sự vô dụng.
Nhưng có những thứ ta không xài chỉ trong vòng một hai giờ đồng hồ là nó vô dụng.

Đó là vé xe. Như vé xe lửa làm ơn, vé xe lửa tôi đang nói Thụy Sĩ chứ nước khác tôi không biết.
Mua vé xong coi coi hạn của nó bao lâu.
Thí dụ như vé xe lửa bên đây đó là theo tôi biết là nó có giá trị đến 5 giờ sáng ngày hôm sau.
Còn vé xe bus thì hên xui, có khi 2 tiếng có khi 1 tiếng.
Như tôi ngày qua tôi lên là nócó 50 phút là nó hết hạn, không biết do máy hay sao tôi không biết, hay là do ông tài xế.
Nhưng mà xe lửa thường là mình mua trong ngày hôm nay thì nó sẽ có giá trị đến 5 giờ sáng ngày mai.
Mà nó khôn lắm, 12 giờ đêm xe lửa hết đâu có chuyến nào chạy nữa đâu.
Nó để cho sang vậy thôi.
Chứ 12 giờ đêm tắt cha là coi như là nó nó đã die hồi 12 giờ khuya.
Nhớ đó, mẹo đó để cho nó sang.
Như vậy thì có những loại nghiệp mà nó bị thứ khác lấn lấn riết nó hết hạn.
Trường hợp thứ hai có những loại nghiệp đặc biệt thì thời hạn mà quá hạn thời kỳ quá hạn của nó rất là ngắn.
Như thí dụ như vé tàu.
Còn có những món đồ mình không dùng tới nhưng mà phải tới mấy chục năm sau thí dụ như một món đồ bằng sắt.
Các vị có biết xe lửa mà chạy bằng răng cưa của Đà Lạt từ đời Pháp mà đến năm sáu chục năm sau nhà nước ta bỏ nằm lăn lóc chổng trơ trên Đà Lạt.
Một ông thầy Thụy Sĩ của tôi từ ở bên Jungfraujoch á chỗ hôm qua đám của cô Trang đi đó.
Thằng cha không biết thằng chả đọc sách hay thằng chả đi qua chơi thực địa mình không có biết, mà thằng chả phát hiện ra chiếc đó.
Chả bèn mua lại của chính phủ ta, chính phủ ta thấy mừng quá có người mua rác dùm.
Chính phủ ta khoái chí chính phủ ta ký tên bán có 600.000.
Anh Thụy Sĩ của tôi bèn rước về đây ảnh tuốt lại mông má, giải thẩm mỹ, ngon lành.Nó chạy rào rạt.
Vấn đề không phải là công nghệ mà vấn đề là hoài cổ.
Vấn đề là lịch sử.
Ngay cả mấy ông Tây Paris của tôi đi qua bên Thụy Sĩ nhìn đó ông Tây còn thèm mấy cái đó của ông Tây đem qua.
Bây giờ mấy ông Tây
Mình sang lắm, nguyên cái cầu mà khung cầu Long An Bến Lức á là của tụi Eiffel nó qua nó làm mình sau này mình không có xài nữa bèn tháo bán sắt vụn.
Biết bao nhiêu người có kiến thức họ tiếc như cái gì, như sắt cầu Long Biên là đem đi bán đổ bán tháo mình không có biết quý cái đó.
Tôi tiếc nếu mà tôi có điều kiện á thì tôi mua hết sắt của cầu Long An và cầu Bến Lức cũ á tôi về tôi ráp chùa.
Một là cho dân tôi biết được rằng chùa này á là bằng thép của tụi Eiffel.
Hai là lỡ một ngày nào đó đất nước cần, trưng dụng thì tôi bèn giao lại.
Chỉ lấy tiền mặt thôi.
Nhưng mà rất tiếc rằng các đầu thông minh tuyệt đỉnh của chúng ta đã không hề biết giá trị của đó.
Hoặc như sau 75 ông mà bí thư tỉnh ủy của Thừa Thiên ổng vô đàn Nam Giao của Huế đó ổng phá banh chành tảng đá, tảng đá mà gọi là hồi thanh thạch.
Tức là xưa vua mà tế, tế trời đất á không có cần dùng micro, vua đứng đó cách đó mười mét vua nói là âm thanh nó vang vang vang mà loại đá đó nó có nó cùng một phẩm chất với loại đàn đá Tây Nguyên á.
Dễ sợ như vậy, nhưng mà mấy đồng chí mình vô đồng chí nói là đó là thứ mà cặn bã dư thừa của phong kiến, mấy đồng chí cho nổ bom sập banh ra xong lấy biết làm gì không?
Vật liệu xây dựng.
Thì một ông Tây của tôi từ bên Paris ổng qua ổng thăm Huế ổng thấy mất tiêu, ổng ghé đàn Nam Giao đó, dưới đồi Quảng Tế.

Ổng thấy mất.
Ổng mới hỏi con nhỏ mà mà mà tour guide đó.
Con nhỏ đó nó nói hãnh diện nó nói chúng tôi thấy đó vô dụng không muốn giữ lại.
Thì ông Tây ổng nói thế này, các đồng chí sang lắm, bởi vì bán được cục đá đó đó có thể tái tái thiết một phần của thành phố Huế.
Chúng tôi sẵn sàng mua lại bởi vì làm gì tìm được một khối đá mà hồi thanh mà lớn như vậy, thường là đàn đá lúc chút, lúc chút không à.
Nhưng mà mấy đồng chí nhờ đỉnh cao trí tuệ mấy đồng chí coi thường, lòng buông xả trước sáu trần, không thấy gì là giá trị hết.
Đó là mình phải hãnh diện, dân tộc mình phải hãnh diện.
Hôm nay chúng ta về Trung Quốc chúng ta đi về Thiểm Tây hoặc là vùng Hoa Đông như là Tô Châu, Hàng Châu. Có những ngôi chùa rất là hoành tráng, hỏi ra đều là cải táng hết.
Có nghĩa là chết rồi chôn đi chôn lại tám lần.
Có nghĩa là bị tụi Hồng Vệ Binh nó phá sập trong thời mà cách mạng văn hóa đó.
Sau này người ta mới căn cứ vào những hình ảnh cũ người ta tái thiết lại trên cái nền cũ.
Chẳng hạn như là chùa Hàn San mà ở Hàng Châu phong kiều dạ bạc của Trương Kế đó là chùa đó là phần mới đó là nó nhiều hơn cũ.
Hoặc là chùa Thê Hà mà ở Vân Nam.
Chùa Thái Hà của Ngôn Tâm Quế ở Côn Minh đều là mới tinh.
Nó bị phá banh chùa hồi thời mà cách mạng văn hóa đó.
Ý mà tôi nói gì mà tôi đi xa quá vậy?
Hóa ra tôi phản động .
Tôi đang nói gì vậy?
Đang nói về Vô Hiệu Hóa Nghiệp.
Vô Hiệu Hóa Nghiệp đi xa ghê luôn á.
Càng đi xa càng nhớ em mà càng nhớ em nó càng muốn đi xa.
Vô Hiệu Nghiệp có nghĩa là có những loại nghiệp quá hạn cho quả bèn mất.
Có những loại nghiệp thời gian mà quá hạn rất ngắn.
Trường hợp thứ ba là quỵt nợ.
Có nghĩa là khi chứng La Hán thì còn hạn hay hết hạn gì thì đều vẫy tay chào nhau, bỏ lại hết.
Thì tôi có tất cả là bốn trường hợp.
Như vậy có nghĩa rằng thì làrong kiếp sống này chúng ta tạo có thể là bốn loại nghiệp có khi chỉ ba hoặc hai thôi đó là Hiện Nghiệp rất là hiếm.
Dầu đó là hiện nghiệp thiện hay ác.
Bởi vì ác phải ác dữ dội mà thiện phải thiện dữ dội á thì nó mới cho Hiện Nghiệp.
Mà ở đây các vị hiểu chữ dữ dội là gì?
Gồm có bao nhiêu trường hợp?
Ba lý do tại được xem là Hiện Nghiệp.
Một là đối tượng đó phải là cá nhân đức độ hoặc tập thể đông đảo.
Đối tượng để mình tạo nghiệp, dầu là ác hay thiện nhưng mà chuyện đầu tiên là phải cá nhân đức độ hoặc làmột tập thể đông đảo.
Thứ hai, tâm lực lúc đó phải cực kỳ mãnh liệt. Một sự cố ý triệt để.
Tức là một tâm thiện mà phải nói là thiết tha da diết còn không đó là một tâm ác coi như là cực kỳ lạnh lùng.
Thiết tha mãnh liệt hoặc là cực kỳ lạnh lùng.
Thì tâm lực như vậy đó cộng với đối tượng mà kia nữa.
Thứ ba là hệ quả hoặc hậu quả của nghiệp ấy.
Hậu quả là quả trực tiếp directly.
Còn hệ quả là nó chỉ liên đới thôi.
Thí dụ như là bây giờ tôi ý của tôi là tôi bỏ thuốc độc này vô tôi giết ông sư này chết tôi ghét sư này lắm mà ông đó là A La Hán.

Nhưng có một điều các vị đó là lại là, các vị đó đức độ là có đó, cá nhân đức độ cộng với tâm lúc tôi bỏ thuốc độc tôi rất là ác nhưng mà vị đó không có ăn.
Hoặc là chỉ húp có một muỗng thấy kỳ kỳ phun ra xong, chỉ bị chóng mặt thôi.
Nó thiếu thứ ba.
Còn nếu vị đó không biết mà vị đó ăn hết ăn đủ để mà chết á thì tôi ăn cho hết.
Cố ý nhưng mà nó không thành.
Hoặc là tôi cố ý tôi cúng dường cho ngài một gì đó nhưng mà ngài không biết ngài lại đi mất tiêu.
Tôi về nấu sâm, nấu yến tùm lum tôi để trước phòng ngài á, tôi để từ hồi sáng, tôi có ghi tờ giấy là thưa ngài, xin ngài dùng món tô này trước khi ra đi tùm lum hết, ai ngờ buổi khuya ngài đi mất tiêu.
Thì ngài là đối tượng khả kính?
Tâm lành của tôi cũng dữ dội lắm tôi cũng đạp tuyết dầm sương leo núi trèo non lên cúng dường nhưng mà tôi đem lên 4 giờ mà ngài đã đi hồi 3 thì phước nó cũng không có ghê gớm.
Thiện hay bất thiện đều phải có ba này.
Một là đối tượng phải là cá nhân khả kính hoặc là một tập thể đông đúc.
Hai là tâm thiện ác lúc đó phải cực kỳ mãnh liệt.
Thứ ba hệ quả, hậu quả của việc đó.
Cũng làm nên chuyện là Hiện Nghiệp hay không.
Mấy cái này là phải học.
Cho nên chuyện mà bà con thiện ác ngay lúc này chưa chắc là bà con cầm bà con đem theo.
Thí dụ như thiền sư Goenka, Thiền sư Ajahn Chah, thiền sư Ajahn Dhammadharo.
Nếu ba vị này không phải là thánh thì mình rất khó nói rằng ba vị đó bây giờ siêu hay đọa.
Chứ còn mình theo thói quen là bây giờ là ngài đã an nhiên thị tịch, trích lý quy tây, một dép về tây, xin các ngài từ bi hỷ xả tái nhập ta bà để tế độ chúng sanh mà biết bây giờ ngài đang ở đâu không?
Là một con chồn trong núi á.
Một con chồn trong núi.
Dòng luân hồi mình biết được khiếp lắm, khiếp lắm.
Thời Đức Phật Thích Ca Mâu Ni trong rừng sâu của Ấn Độ có một đầm lớn lắm mà trong đó có một con cá sấu lớn lắm.
Nó lớn đến mức mà nó có thể giết bò giết trâu được, nó to vậy đó.
Thì trong kinh nói rằng nó là một người cư sĩ thời Đức Phật Ca Diếp.
Bỏ ra mấy chục năm tu thiền Tứ Niệm Xứ mà không có kết quả.
Nhưng mà này mới quan nguy hiểm nè: do không học giáo lý thiếu Ba La Mật.
Không học giáo lý mà lại thiếu Ba La Mật.
Cho nên chỉ tu tập Tứ Niệm Xứ mà theo hiểu cá nhân theo hướng dẫn sơ sài của sư phụ. Cuối cùng không được kết quả gì hết.
Tức giận.
Cho rằng mình đã hoài phí thời gian.
Bèn bất mãn, tiếc nuối với pháp môn đó.
Chẳng những vậy còn đi tuyên truyền nữa.
Thấy ai tu thiền là bài xích, biếm nhẽ.
Tội đó làm cho vị đó trở thành một con cá sấu to đùng giữa rừng.
Rất là dễ sợ.
Mà đôi khi đó nếu mà chỉ quay phim chụp hình thì vị cư sĩ đó cực kỳ khả kính.
Nhiều và nhiều lắm quý vị, rất là nhiều.
Hoặc là thời Đức Phật Ca Diếp có hai vị tỳ kheo trưởng lão kinh điển uyên thâm, giới luật trong sạch, uy tín ngất trời mà chỉ vì bị một vị Ma Tăng đem lễ vật tới mua chuộc nhờ hai vị này bênh vực mình trong một cuộc gọi là mâu thuẫn với một vị Chân Tăng.
Thế là hai vị này bị mua chuộc là sao, nó đem vô sâm với yến nó cho ông Rolex, vậy đó có nhiêu đó hả tới hồi mà đem ra xử thì mấy ổng lại bênh ông sai.
Thì ông mà đúng á, ổng khóc.
Ổng nói một câu mà đi vào là tâm khảm của hai sư phụ này.

Ổng nói hôm nay nè, Đức Thế Tôn mới thật sự là Niết Bàn. Bởi vì Đức Thế Tôn Niết Bàn lần thứ nhất là ngài không có còn có mặt trên đời này nhưng mà giáo pháp vẫn còn.
Nhưng mà hôm nay nè, hai vị tôn túc được xem là rường cột của Tăng Già, long tượng của của Tứ Chúng mà chỉ vì một ít lợi lộc mà phủ nhận giáo pháp, chọn ác bỏ đúng.
Hôm nay Thế Tôn đúng là tịch diệt lần hai.
Đảnh lễ hai vị xong, vị sư trẻ ra đi và không ai biết vị đó về đâu.
Vị mà đúng á.
Sau khi ông sư trẻ đi rồi thì hai ông lớn nhìn nhau.
Hình như có gì sai sai. Em sai rồi xin lỗi em đi.
Coi như là hai vị gọi là ray rứt ray rứt suốt một đời, tới lúc lâm chung đạo hạnh ngất trời không đủ lôi hai vị này lên trời mà vì tu quá dữ dội cho nên hai vị này không có đọa được. Không đọa được.
Nhưng mà cũng không có lên cao được, bèn làm hai vị gọi là đại lực quỷ vương, kim cang thần chùy.
Coi như hai dạ xoa to đùng ở trên núi Himalaya.
Cứ mỗi nửa tháng trăng về là hai vị này bèn gặp nhau trên núi và khóc.
Khóc rằng chúng ta một đời công phu mà chỉ vì mấy hộp yến ,hộp sâm mà không biết sâm thiệt hay sâm giả, sâm tàu hay sâm ta mà coi như là bị đọa xuống đây.
Cho nên là ray rứt suốt một thời kỳ mà tiếng Pali gọi là Buddhantara, tức là khoảng giữa hai đời Phật.
Đến thời Đức Phật Thích Ca Mâu Ni ra đời đó thì hai vị này lập tức đến nghe pháp và bèn, bèn nữa, bèn chứng sơ quả.
Thì sau khi chứng xong đó thì mới là mới là yên tâm đó.
Một vị tên là Hemavata, một vị tên là Sātāgira.
Cho nên ý, một đời tu hành mà nhiều khi bị vướng một gì đến chút xíu gọi là nội kết, mắt míu một chút nào đó lên không nổi.
Chứ đừng có tưởng là một đời học pháp ngồi thiền lên lơ mơ chắc sinh thiên đó để kiếp sau đi.
Tội ác trùng trùng nợ xấu một núi, kiếm ngày có 5 đô la mà đòi mua nhà Thụy Sĩ. Buồn khuya.
Kéo lủng 15 thẻ, giờ về Mỹ đi cày như một con trâu kìa. Cà cà thẻ lủng 15 thẻ, qua đây lỡ mua nhà ở Geneva.
Mua nhà ở Belvedere. Ngập nợ.
Nợ xấu nhiều quá. Bad credit.
Cho nên chiều nay chúng ta học mà không có giải lao, bởi vì bài hơi nhức đầu.
Cho nên mình học xong phần Tâm Pháp này tui ôn lại một lần nữa.
Khi ta có một khoảnh khắc thiện ác thì thiện ác ấy nó tạo ra hai thứ quả đó là Quả Tái Sinh và Quả Bình Sinh.
Khi ta cận tử thì Quả Tái Sinh của một kiếp sống nào đó, maybe là kiếp này hoặc của một kiếp xưa, không định được nó bèn xuất hiện để nó đưa ta vào một cảnh giới, đó gọi là Quả Tái Sinh.
Sau giây phút khoảnh khắc tái sinh ấy thì Tâm Tái Sinh kia nó thành ra một thứ tâm gọi là Tâm Nền.
Lúc bấy giờ nó trở thành ra là Quả Bình Sinh.
Và Tâm Nền ấy nó cứ liên tục xuất hiện hoài, thỉnh thoảng nó bị gián đoạn.
Các vị sẽ hỏi tôi thỉnh thoảng là bao lâu thì tôi phải nói là up to you.
Thí dụ như một đứa bé mà nó mới có một tuổi thì một ngày nó ngủ từ 15 cho tới 18 tiếng thì lúc đó Tâm Nền gần như là dày đặc.
Nhưng mà khi nó càng lớn lên thì Tâm Nền nó bị gián đoạn liên tục.
Khi lớn lên Tâm Nền bị gián đoạn liên tục.
Và đương nhiên bị gián đoạn bởi 14 nhiều hơn là 25.
Còn nếu mình Chánh Niệm liên tục thì dầu cho Hữu Phần nó có bị gián đoạn thì nó cũng gián đoạn bằng 25.
Đó là nói cho dễ hiểu.
Như vậy thì toàn bộ đời sống của mình chỉ là nhân với quả.
Quả làm nềnđể cho nhân nó mọc trên đó.

Mà tùy thuộc vào Tiền Nghiệp, tâm lý và Môi Trường Sống.
Mà trên nền của quả ấy cái nào nhiều.
Trên nền đó chúng ta lại tiếp tục tạo nhân mới để mà gầy dựng để tạo ra hàng triệu hàng triệu tỷ kiếp tái sinh về sau.
Nhưng mà phải nhớ thế này, điều đó không phải là bất di bất dịch.
Bởi vì nghiệp nó có trường hợp bị lấn.
Thí dụ như kiếp đó lẽ ra mình phải bị đọa nhưng mà có những thiện nghiệp khác nó mạnh hơn nó lấn. Đó là một chuyện.
Chuyện thứ hai nữa đó là nghiệp tái sinh không nó chưa đủ để làm nên một kiếp sống đâu, nó còn có nghiệp bình sinh nữa.
Có nghĩa là mình có visa vào Mỹ nhưng mà mình không có kiến thức, không có bằng cấp, không có chuyên môn, không có thân nhân, không có tiền mặt thì vào Mỹ nó cũng khó.
Thì ở đây cũng vậy, có nhiều khi mình chỉ có tâm đầu thai vào thân người, thân thú nhưng mà thiếu nghiệp bình sinh.
Cho nên vào trong đó chỉ có khổ thôi, trong khi cũng làm chó mà có chó nhà giàu, chó nhà nghèo, chó gì nữa?
Chó Âu Mỹ với chó Châu Á.
Chó mà gặp chó Việt Nam với chó Hàn Quốc là coi như xong.
Các vị có biết chó Hàn Quốc không?
Bên đó là nó ăn coi như ăn suốt mùa thu cách mạng luôn.
Ăn dữ dội, chứ còn bên Âu Mỹ thì ăn thịt chó nó dị lắm, nó kỳ lắm.
Cho nên làm chó cũng phải lựa chỗ.
Bây giờ Hàn Quốc nó có luật cấm.
Hi vọng như vậy bởi vì khi nó đã ngon người ơi nếu quen á là nó khó lắm.
Hi vọng bên đó luật là thượng tôn pháp luật.
Chứ bên mình á thì tôi thấy gì càng cấm thì nó càng đắt.
Cấm thì nó khoái lắm.
Tức là thiện Tâm Nền giống như ao bèo.
Tâm Nền giống như ao bèo còn tâm thiện ác nó là chỉ những là những viên sỏi thỉnh thoảng bị ném trong đó.
Bây giờ bắt đầu từ từ nói gọn lại đó, nó chỉ phiền não.
Nhưng mà có một điều vì khoảng thời gian mà để cho mấy viên sỏi này được ném nó rất là ngắn.
Cho nên một giờ đồng hồ mình ném không biết là bao nhiêu thúng sỏi.
Chứ đừng có nghe nói là một đứa là Tâm Nền còn một đứa là bảy viên mà nói có lý à có lý, không có dám có lý đâu.
1 giờ đồng hồ mình ném trung bình là 18 thúng.
Thì quý vị tưởng tượng 18 thúng thì bao nhiêu lần 7?
Mà 18 thúng đó toàn á là 14 không à.
Để quý vị nghĩ một ngày như vậy các vị gieo duyên sa đọa được bao nhiêu kiếp.
Bây giờ học đó mới thấy đời là biển khổ.
Tôi muốn mượn lớp học này tôi truyền, tôi gửi đến các vị rất là nhiều kiến thức.
Chứ tôi đi về sau là nghe nói biển khổ là mình biết biển khổ là gì, tại sao là biển khổ.
Nghe nói tâm lý của chúng sanh là nó được cấu tạo ra làm sao.
Cho nên các vị nào những ai mà lỡ cho tiền tôi đừng có tiếc bởi vì tiền quý vị cho không có bằng kiến thức tôi cho quý vị kỳ này đâu.
Mà tôi thấy nhiều bà đưa rồi rút tới rút lui tùm lum hết, bắt thối thối nữa.
Cho đừng có tiếc, cho tiếc mốt nó sanh ra nó giàu mà nó xài không được.
Chớ thật ra những gì tôi cho các vị là vô giá, lần đầu tiên ông thầy nói học trò như vậy.
Bởi vì hi vọng nếu các vị học giỏi đó, bây giờ không cần hoằng pháp nữa, học bây giờ mình xài đầu hạch toán kinh tế đi.
Mình tự mình nhủ lòng học ngu tốn tiền ngu, học ngu tốn tiền ngu.
Học mà ngu á thì coi như mình chỉ tốn tiền thôi.

Nhớ như vậy đó tự nhiên nó giỏi à.
Học là nhờ trường hợp đó trong kinh gọi là Bất Thiện Trợ Thiện Bằng Cảnh Duyên.
Do tiếc tiền mà ráng học Phật Pháp, biết đâu chứng đạo nhờ tiếc mấy trăm đồng.
Đó. Đó là gọi là Quy Trình Chứng Đạo.